

pomoči deželni zbor, in gotovo se bo udeležila tudi vlada z doneskom. Kakor hitro bodo pa uvideli interesenti, da je mogoče zopet naseliti rakov, da je delo uspešno pridružili se bodo radi. Da bi vsi ali vsaj razumna večina posestnikov ribarskih pravic po dotičnih vodah ne spravili 3000 gld. skupaj, vendar ne smemo dvomiti, ker so ti posestniki večidel imoviti in inteligentni, in gre najbolj za njihovo korist.

Slednjič bo treba vse postopanje urediti, t. j. določiti, kje in koliko živali se bo vložilo v vsak kraj, poiskati nabirateljev ali skupovalcev rakov in izročiti zvršitev zaupnim možem po dotičnih krajih. Edino c. kr. kmetijska družba je zavod, ki obsega s svojimi podružnicami v gospodarskem smislu celo deželo in katera bi mogla v ta namen pridobiti dopolnilnih moči v svojo zvezo, ako bi ne zadostovale dosedanje.

Da je v resnici uže nastopil čas tu nasvetovanega postopanja, da ni več prezgodaj pričeti z naseljevanjem rakov, še par dokazov: V Žireh opazili so letos zopet rake, ne da bi jih bil kdo prej izpuščal; torej je bolezen tam nekaterim prizanesla. Tudi v Rakovci, malem potoku Besnice za sv. Joštom, prišli so zopet na dan.

Za podlogo ima ta razprava pozvedovanja pri ribičih in drugih zvedencih izza letošnjega potovanja ob vodah Kranjske dežele povodom nove deželne ribarske postave. Vsak, kdor se za stvar zanima, naj blagovoli tu navedene podatke dopolniti in popraviti, če so v čem napačni.

Razne reči.

* Kadar manjka krme, rabi prav dobro žaganje, katero pa tako le priredi: Zmoči je z vodo, osoli ter poškropi s solno kislino. Tako prirejeno žaganje naj leži 6 do 12 ur na majhnih kupih, potem je razgrni in poškropi z vodo, v kateri sta raztopljena soda in klorovo apno. Tako žaganje naj potem čaka zopet 6 do 8 ur, potem pa je dobro za krmljenje. Ako mu prideneš otrobi, žro je goveda in ovce kaj v slast.

* Kako vinu zagatnost odpraviti. Črnemu vinu je zagatnost potreba, belega zagatnega vina pa ne maramo. Vendar je mnogokrat belo vino zagatno in sicer zato, ker je predolgo vrelo na tropinah, ali pa sta bila valjarja grozdnega mlina preblizu skupaj, da sta strla tudi grozdne pelke (peške), katere imajo veliko zagatne črešlovne kisline v sebi. Takemu vinu odvzameš zagatnost, ako narediš za vsak hektoliter vina sneg iz dveh do štirih beljakov. Sneg naj bode potem na hladnem toliko časa, da postane ves tekoč. Tekočo beljakovino precedi skozi platno ter jo prav dobro zmešaj z vinom. Čez nekaj dni postane vino motno, nima več zagatnega okusa in se slednjič učisti. Ako je pa vino še vedno zagatno, tedaj prideni še enkrat beljaka, a pazi, da ne preveč in ravnaj potem z učiščenim vinom po pravilih umnega kletarstva.

* Kako ohraniti krompir. Na Francoskem znajo krompir ohraniti do poznega poletja. To pa tako: V kotel poln kropa denejo dobro opran krompir v mrežastih košarah. Krompir ostane v kropu kake 4 sekunde potem ga potegnejo iz njega in ga razspo po tleh, koder se hitro posuši. S takim ravnanjem se umori v krompirji vse življenje, ostane pa dolgo zdrav, okusen in dober dokler ni novega. Nekateri pridenejo kropu tudi soli, ksr je prav. Važno pa je pri tem ravnanji, da se krompir dobro posuši in da se shrani v temno shrambo.

* Iz stare smetane narediš okusno maslo (puter), ako domešavaš počasi po 20 do 30 gramov soli na vsak liter smetane. S soljo postane maslo ne le okusnejše, temveč tudi čvrstejše. Vsled soli pa se smetana tudi laže pinji.

* Zelena krma za kokoši po zimi. Marsikomu bode znano, kako rada je kuretina listje od akacije. Dobro je zatorej nabirati akacijevega listja, sušiti ga in po zimi ž njim krmiti kuretino.

Podučne stvari.

„Nasledki šnopsa“.

(Konec.)

S k l e p.

Zalesje bilo je pred Plahtačevo dobo pravi uzor stare poštene slovenske vasi. Mir, edinost, prava krščanska ljubezen, treznost, delavnost, varičnost, usmiljenost do revežev in krščanska radodarnost, sploh vse lepe čednosti domovale so med Zalesčani, vse to obdajal je pa tudi trdno gmotno blagostanje. Kakor zapeljivec v paradiži k našim prvim starišem, tako priplazil se je hudobni Plahtač se svojo Beto med Zalesčane kjer sta na sleparski način s pomočjo šnopsa, kakor huda ura razdevala nravno življenje in gmotni blagostan zaleškega prebivalstva. Vsak, kdor se jima je v nastavljene mreže vloviti dal, bil je zgubljen. To videli smo iz splošnih slučajev in posameznih britkih izgledov naše povesti. Skoz celih 12 let begala in uničevala sta znana izvržka družbe človeške preje uzorno nravno življenje in trdni gmotni blagostan Zalesčanov. Vse pridige, vsi spomini in svarjenje skrbnih dušnih pastirjev pri zapeljanih revah niso skoz ves ta čas skoraj nič izdale. Da nekateri spridenci so se temu še celo posmehovali in se iz vsega norčevali.

Blaga in vrla gospoda duhovnika sta nad takim grdim življenjem zapeljanih in nekako trdovratnih rev pogostoma britke solzce pretakala; kazalo se je o svojem času kot bilo bi vse to — zaman. A nista obupala. Prav goreče prosila sta Boga in uboge zapeljance pogostoma priporočala v skupni molitvi Najvišjemu in Mariji prečisti Devici da se jih usmili in pogube reši. Molitev skrbnih dušnih pastirjev ni bila brez sadu. Bog